

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах»

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Законі України "Про Регламент Верховної Ради України" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 14-15, № 16-17, ст.133 з наступними змінами):

1) назву Глави 33 Розділу V після слів "У ВИПАДКАХ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ КОНСТИТУЦІЄЮ" доповнити словами "ТА ЗАКОНАМИ";

2) статтю 208⁴ викласти у такій редакції:

"Стаття 208⁴. Порядок призначення на посаду суддів Конституційного Суду України

1. Відповідно до пункту 26 частини першої статті 85, частини другої статті 148 Конституції України Верховна Рада призначає на посаду суддів Конституційного Суду України.

2. Відбір кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України здійснюється на конкурсних засадах в порядку, встановленому Законом України "Про Конституційний Суд України", та з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

Підготовку питання щодо розгляду на конкурсних засадах кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України у Верховній Раді здійснює комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України.

3. Не пізніш як за дев'яносто днів до дня закінчення строку повноважень або досягнення граничного віку перебування на посаді судді Конституційного Суду України, або не пізніше двадцяти днів з дня виникнення вакансії на посаду судді Конституційного Суду України в разі, якщо повноваження судді Конституційного Суду України припинено чи його звільнено з посади з підстав, передбачених статтею 149¹ Конституції України, Апарат Верховної Ради за поданням комітету, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, оприлюднює на офіційному веб-сайті Верховної Ради оголошення про початок конкурсу для відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України.

4. Апарат Верховної Ради протягом тридцяти днів з дня оприлюднення оголошення про початок конкурсу приймає від осіб, які претендують на участь у конкурсі на посаду судді Конституційного Суду України, документи, визначені частиною другою статті 10⁴ Закону України "Про Конституційний Суд України", та реєструє їх у хронологічному порядку надходження. Інформація про осіб, які претендують на участь у конкурсі на посаду судді Конституційного Суду України, разом із копіями поданих документів, оприлюднюється на офіційному веб-сайті Верховної Ради з урахуванням обмежень, встановлених законом.

Приєм документів завершується о 24 годині останнього дня строку, передбаченого абзацом першим цієї частини, якщо документи подаються в електронній формі та в час закінчення робочого часу Апарату Верховної Ради, якщо документи подаються в паперовій формі. Апарат Верховної Ради не має права відмовити у прийнятті документів з інших підстав, ніж закінчення зазначеного строку.

5. Комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, розглядає подані документи осіб, які виявили намір обійняти посаду судді Конституційного Суду України.

На підставі поданих документів комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, встановлює відповідність осіб, які виявили намір обійняти посаду судді Конституційного Суду України, визначеним Конституцією України вимогам, та приймає рішення про допуск або недопуск кандидатів до конкурсного відбору.

Технічні описки та неточності, допущені особою у поданих документах, не можуть бути підставою для відмови у допуску до конкурсного відбору.

Щодо осіб, які виявили намір обійняти посаду судді Конституційного Суду України, але не відповідають визначеним Конституцією України вимогам, комітет приймає рішення про відмову у допуску до конкурсного відбору.

Якщо особа, яка виявила намір обійняти посаду судді Конституційного Суду України, не подала всі необхідні документи, визначені законом, комітет приймає рішення про відмову у допуску до конкурсного відбору щодо такої особи.

6. Комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, протягом трьох днів після прийняття рішення про допуск кандидата на посаду судді Конституційного Суду України до конкурсного відбору передає документи такого кандидата до Апарату Верховної Ради для організації проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України "Про запобігання корупції", а також копії таких документів до Дорадчої групи експертів, яка діє відповідно до Закону України "Про Конституційний Суд України", для оцінки моральних якостей і рівня компетентності в сфері права кандидатів і надання списку кандидатів, рекомендованих для призначення на посаду судді Конституційного Суду України.

7. Апарат Верховної Ради у триденний строк після отримання від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної служби, інформації про результати спеціальної перевірки готує і передає комітету, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, та Дорадчій групі експертів довідку про результати спеціальної перевірки стосовно кандидата на посаду судді Конституційного Суду України.

У разі встановлення за результатами спеціальної перевірки відомостей про кандидата, що не відповідають визначеним законодавством вимогам для зайняття посади, такий кандидат припиняє участь у конкурсі на посаду судді Конституційного Суду України за рішенням комітету, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України.

8. Дорадча група експертів надає Верховній Раді список кандидатів, рекомендованих для призначення на посаду судді Конституційного Суду України, а також рішення про рекомендацію на посаду судді Конституційного Суду щодо кожного кандидата, включеного до відповідного списку. Такий список має містити кількість кандидатур, яка щонайменше втричі перевищує кількість вакантних посад суддів Конституційного Суду України.

У разі невключення особи до списку кандидатів, рекомендованих Дорадчою групою експертів для призначення на посаду судді Конституційного Суду України, така особа припиняє участь у конкурсі на посаду судді Конституційного Суду.

Якщо кількість рекомендованих кандидатів є меншою за кількість, визначену абзацом першим цієї частини, оголошується новий конкурс, що проводиться в порядку, передбаченому цією статтею та Законом України "Про Конституційний Суд України".

9. Апарат Верховної Ради протягом трьох днів з дня отримання списку кандидатів, рекомендованих на посаду судді Конституційного Суду України Дорадчою групою експертів, оприлюднює відповідний список на офіційному веб-сайті Верховної Ради.

10. Комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, після отримання списку кандидатів, рекомендованих на посаду судді Конституційного Суду України Дорадчою групою експертів, проводить співбесіди із такими кандидатами та за наслідками співбесід ухвалює рішення стосовно кожного кандидата на посаду судді Конституційного Суду України.

11. Комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, подає на розгляд Верховної Ради стосовно кожного кандидата на посаду судді Конституційного Суду України рішення комітету, довідку про результати спеціальної перевірки, рішення про рекомендацію Дорадчої групи експертів, а також документи, подані кандидатом.

12. Не пізніше ніж за п'ять днів до дати розгляду Верховною Радою відповідного питання народним депутатам України надаються всі документи

(крім інформації з обмеженим доступом), які стосуються кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України.

13. До початку голосування щодо кандидатів на пленарному засіданні Верховної Ради проводиться обговорення.

В обговоренні кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України беруть участь представники депутатських фракцій (депутатських груп), представники комітетів, народні депутати.

Кожен із кандидатів під час обговорення має право виступити на пленарному засіданні Верховної Ради.

Народні депутати можуть ставити запитання до кандидата на пленарному засіданні Верховної Ради щодо будь-якої інформації стосовно кандидата, крім інформації, яка стосується його приватного життя і щодо якої відсутні розумні підстави вважати, що вона може бути важливою для визначення здатності кандидата належним чином виконувати повноваження судді Конституційного Суду України, а також інформації, що становить державну таємницю.

14. Після обговорення кандидатів, завершення виступів кандидатів і надання ними відповідей на поставлені запитання народних депутатів, проводиться голосування.

15. Призначення на посаду судді Конституційного Суду України здійснюється Верховною Радою відкритим голосуванням у два етапи:

- 1) рейтингове голосування;
- 2) голосування за призначення на посаду судді Конституційного Суду України.

16. Для визначення рейтингу кандидатів на посади судді Конституційного Суду України, Верховна Рада проводить відкрите рейтингове голосування по кожному кандидату окремо.

17. Голосування за призначення на посаду судді Конституційного Суду України здійснюється Верховною Радою щодо того кандидата, який за підсумками рейтингового голосування отримав найбільшу кількість голосів народних депутатів.

Верховна Рада призначає кандидата на посаду судді Конституційного Суду України відкритим голосуванням більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

18. Якщо за результатами відкритого голосування кандидат не отримав більшість голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, його кандидатура вважається відхиленою, проводиться повторно відкрите голосування за наступного за рейтингом кандидата.

Якщо за результатами повторного відкритого голосування такий кандидат не отримав більшість голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, його кандидатура вважається відхиленою, проводиться повторно відкрите голосування щодо наступного за рейтингом кандидата.

Якщо за результатами повторних відкритих голосувань жоден кандидат не отримав більшість голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, оголошується повторний конкурсний відбір, який

проводиться у порядку, визначеному Законом України «Про Конституційний Суд України».

19. Рішення про призначення на посади суддів Конституційного Суду України оформлюється постановою Верховної Ради".»

3) доповнити новою статтею 208⁵ такого змісту:

"Стаття 208⁵. Порядок визначення члена Дорадчої групи експертів

1. Відповідно до статті 10³ Закону України "Про Конституційний Суд України" Верховна Рада визначає одну особу до складу Дорадчої групи експертів.

Підготовку питання щодо визначення кандидатури до складу Дорадчої групи експертів у Верховній Раді здійснює комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України.

2. Верховна Рада визначає особу до складу Дорадчої групи експертів на підставі пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп).

3. Апарат Верховної Ради, за поданням комітету, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, оприлюднює на офіційному веб-сайті Верховної Ради оголошення про початок прийняття пропозицій щодо кандидатури до складу Дорадчої групи експертів від депутатських фракцій (депутатських груп) протягом п'яти днів з дня утворення відповідної вакансії у складі Дорадчої групи експертів.

4. Депутатські фракції (депутатські групи) протягом десяти днів з дня опублікування відповідного оголошення подають до комітету, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, пропозиції щодо кандидатури до складу Дорадчої групи експертів разом з інформацією, що підтверджує відповідність таких кандидатів вимогам статті 10³ Закону України "Про Конституційний Суд України".

Депутатська фракція (депутатська група) пропонує виключно одну кандидатуру до складу Дорадчої групи експертів.

Депутатські фракції (депутатські групи) можуть узгодити спільну пропозицію щодо кандидатури до складу Дорадчої групи експертів.

5. Комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, протягом п'ятнадцяти днів після закінчення строку, встановленого для подання пропозицій щодо кандидатур до складу Дорадчої групи експертів від депутатських фракцій (депутатських груп), оцінює відповідність запропонованих кандидатів вимогам статті 10³ Закону України "Про Конституційний Суд України" на своєму відкритому засіданні.

6. На засідання комітету, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, можуть бути запрошені кандидати, запропоновані депутатськими фракціями (депутатськими групами) до складу Дорадчої групи експертів.

7 Комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, приймає рішення про відхилення кандидатур, які не відповідають вимогам статті 10³ Закону України "Про Конституційний Суд України".

8. Комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, подає кандидатури, які відповідають вимогам статті 10³ Закону України "Про Конституційний Суд України", на розгляд Верховної Ради.

9. Не пізніше ніж за п'ять днів до дати розгляду Верховною Радою відповідного питання народним депутатам надаються всі документи (крім інформації з обмеженим доступом), які стосуються кандидатів, запропонованих депутатськими фракціями (депутатськими групами) до складу Дорадчої групи експертів.

10. До початку голосування щодо кандидатів на пленарному засіданні Верховної Ради проводиться обговорення.

В обговоренні кандидатів беруть участь представники депутатських фракцій (депутатських груп), представники комітетів, народні депутати.

Кожен із кандидатів під час обговорення має право виступити на пленарному засіданні Верховної Ради.

Народні депутати можуть ставити запитання до кандидата на пленарному засіданні Верховної Ради щодо будь-якої інформації стосовно кандидата, крім інформації, яка стосується його приватного життя і щодо якої відсутні розумні підстави вважати, що вона може бути важливою для визначення здатності кандидата належним чином виконувати повноваження члена Дорадчої групи експертів, а також інформації, що становить державну таємницю.

11. Після завершення виступів кандидатів та обговорення кандидатів проводиться голосування.

12. Визначення особи до складу Дорадчої групи експертів здійснюється Верховною Радою відкритим голосуванням у два етапи:

- 1) рейтингове голосування;
- 2) голосування за визначення особи членом Дорадчої групи експертів.

13. Для визначення рейтингу кандидатів Верховна Рада проводить відкрите рейтингове голосування по кожному кандидату окремо.

14. Голосування за визначення особи членом Дорадчої групи експертів здійснюється Верховною Радою щодо того кандидата, який за підсумками рейтингового голосування отримав найбільшу кількість голосів народних депутатів.

Верховна Рада визначає особу членом Дорадчої групи експертів відкритим голосуванням більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

15. Якщо за результатами відкритого голосування кандидат не отримав більшість голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, його кандидатура вважається відхиленою, проводиться повторне відкрите голосування за наступного за рейтингом кандидата.

Якщо за результатами повторних відкритих голосувань жоден кандидат, запропонований депутатськими фракціями (депутатськими групами), не отримав більшість голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, Апарат Верховної Ради за поданням комітету, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, оприлюднює на офіційному веб-сайті Верховної Ради оголошення про початок повторного прийняття пропозицій щодо кандидатури до складу Дорадчої групи експертів від депутатських фракцій (депутатських груп).

16. Результати голосування за визначення особи членом Дорадчої групи експертів оформлюються постановою Верховної Ради".

2. У Законі України "Про запобігання корупції" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056 з наступними змінами) частину другу статті 56 доповнити абзацом шостим такого змісту:

"Щодо кандидатів на посади суддів Конституційного Суду України, яких призначає з'їзд суддів України, організація проведення спеціальної перевірки покладається на Раду суддів України".

3. У Законі України "Про Конституційний Суд України" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 35, ст.376 з наступними змінами):

1) доповнити новою Главою 2¹ такого змісту:

"Глава 2¹. ПОРЯДОК ВІДБОРУ КАНДИДАТУР НА ПОСАДУ СУДДІ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ

Стаття 10¹. Вимоги до судді Конституційного Суду

1. Суддею Конституційного Суду може бути громадянин України, який володіє державною мовою, на день призначення досяг сорока років, має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ятнадцять років, високі моральні якості, є правником із визнаним рівнем компетентності.

2. Суддя Конституційного Суду України (далі - суддя Конституційного Суду або Суддя) у своїй діяльності та поза її межами дотримується встановлених Конституційним Судом стандартів професійної етики судді Конституційного Суду.

3. Суддя Конституційного Суду має відповідати критерію політичної нейтральності. Суддя не може належати до політичних партій чи професійних спілок, публічно виявляти прихильність до них, брати участь у будь-якій політичній діяльності.

Суддею Конституційного Суду, зокрема, не може бути призначена на посаду особа, яка на день призначення:

1) є членом або обіймає посаду в політичній партії, іншій організації, яка має політичні цілі або бере участь у політичній діяльності;

2) є обраною на виборну посаду в органі державної влади чи органі місцевого самоврядування, має представницький мандат;

3) бере участь в організації або фінансуванні політичної агітації чи іншої політичної діяльності.

Суддя Конституційного Суду не може суміщати свою посаду з будь-якою посадою в органі державної влади або органі місцевого самоврядування, органі професійного правничого самоврядування, зі статусом народного депутата України, депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, міської, районної у місті, сільської, селищної ради, з іншим представницьким мандатом, з адвокатською діяльністю, з підприємницькою діяльністю, обіймати будь-які інші оплачувані посади, виконувати будь-яку іншу оплачувану роботу або отримувати іншу винагороду, за винятком здійснення викладацької, наукової чи творчої діяльності та отримання винагороди за неї, а також не може входити до складу керівного органу чи наглядової ради юридичної особи, що має на меті одержання прибутку.

4. Особа, яка є власником акцій або володіє корпоративними правами чи має інші майнові права або інший майновий інтерес у діяльності будь-якої юридичної особи, що має на меті одержання прибутку, на час перебування на посаді судді Конституційного Суду передає такі акції (корпоративні права) або інші відповідні права в управління незалежній третій особі (без права надання інструкцій такій особі щодо розпорядження такими акціями, корпоративними, іншими правами або інструкцій щодо реалізації прав, які з них виникають). Суддя Конституційного Суду може отримувати відсотки, дивіденди та інші пасивні доходи від майна, власником якого він є.

5. Стосовно осіб, які претендують на зайняття посади судді Конституційного Суду, за їх письмовою згодою проводиться спеціальна перевірка в порядку, встановленому Законом України "Про запобігання корупції".

На суддів Конституційного Суду поширюється дія Закону України "Про запобігання корупції".

Стаття 10². Конкурсні засади відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду

1. Відбір кандидатур на посаду судді Конституційного Суду здійснюється на конкурсних засадах у порядку, встановленому цим Законом.

2. Відбір кандидатур на посаду судді Конституційного Суду на конкурсних засадах щодо осіб, яких призначає Президент України, здійснює конкурсна комісія, яку створює Президент України.

Склад конкурсної комісії, створеної Президентом України, формується з числа правників з визнаним рівнем компетентності, які не беруть участі в конкурсному відборі на посаду судді Конституційного Суду.

3. Підготовку питання щодо розгляду на конкурсних засадах кандидатур на посаду судді Конституційного Суду у Верховній Раді України здійснює комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України (далі - Комітет), у порядку, визначеному Регламентом Верховної Ради України, з урахуванням положень цього Закону.

4. Підготовку питання щодо розгляду на конкурсних засадах кандидатур на посаду судді Конституційного Суду з'їздом суддів України (далі - З'їзд) здійснює Рада суддів України.

Стаття 10³. Дорадча група експертів

1. Дорадча група експертів (далі – Дорадча група) утворюється з метою сприяння органам, що призначають суддів Конституційного Суду, у оцінці моральних якостей і рівня компетентності в сфері права кандидатів на посаду судді Конституційного Суду.

2. Дорадча група діє відповідно до Конституції України, цього Закону та Положення про Дорадчу групу експертів (далі – Положення), яке розробляє та затверджує Дорадча група.

3. Дорадча група діє у складі шести членів, які обираються безстроково та беруть участь в її роботі на громадських засадах.

4. Членом Дорадчої групи може бути особа, яка:

- 1) на день призначення досягла сорока років;
- 2) має вищу юридичну освіту ступеня магістра, здобуту в Україні, та/або вищу юридичну освіту відповідного ступеня, здобуту за кордоном;
- 3) має стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ятнадцять років,
- 4) має високі моральні якості;
- 5) є правником із визнаним рівнем компетентності;
- 6) відповідає критерію політичної нейтральності.

5. Членом Дорадчої групи не може бути особа, яка:

- 1) є членом або обіймає посаду в політичній партії, іншій організації, яка має політичні цілі або бере участь у політичній діяльності, або відповідала цим критеріям протягом останніх двох років;
- 2) є обраною на виборну посаду в органі державної влади чи органі місцевого самоврядування, має представницький мандат, або відповідала цим критеріям протягом останніх двох років;
- 3) бере участь в конкурсному відборі кандидатур на посаду судді Конституційного Суду;
- 4) за рішенням суду визнана недієздатною або обмежено дієздатною;
- 5) має судимість за вчинення кримінального правопорушення, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи), або на яку накладалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією, або притягалася судом до

відповідальності за вчинення умисного кримінального правопорушення;

б) є суддею, прокурором, слідчим, дізнавачем, державним службовцем або обіймає політичну посаду відповідно до Закону України "Про Кабінет Міністрів України";

7) має громадянство держави, визнаної згідно з законом державою-окупантом та/або державою-агресором по відношенню до України.

6. До складу Дорадчої групи входять:

1) одна особа, визначена Президентом України;

2) одна особа, визначена Верховною Радою України;

3) одна особа, визначена з'їздом суддів України;

4) одна особа, визначена Європейською комісією "За демократію через право";

5) дві особи, визначені міжнародними та іноземними організаціями, які відповідно до міжнародних або міждержавних угод протягом останніх п'яти років надають Україні міжнародну технічну допомогу у сфері конституційної реформи та/або верховенства права, та/або захисту прав людини, та/або запобігання і протидії корупції.

7. Про визначення особи до складу Дорадчої групи Президент України видає указ. Особа набуває статусу члена Дорадчої групи з дня видання відповідного указу Президента України.

8. Порядок визначення особи до складу Дорадчої групи Верховною Радою України встановлюється Регламентом Верховної Ради України. Особа набуває статусу члена Дорадчої групи з дня прийняття Верховною Радою України відповідного рішення.

9. Про визначення особи до складу Дорадчої групи з'їзд суддів України приймає рішення за правилами статті 10¹⁰ цього Закону. Особа набуває статусу члена Дорадчої групи з дня прийняття з'їздом суддів України відповідного рішення.

10. Особи, визначені членами Дорадчої групи Європейською комісією "За демократію через право", міжнародними та іноземними організаціями, які відповідно до міжнародних або міждержавних угод протягом останніх п'яти років надають Україні міжнародну технічну допомогу у сфері конституційної реформи та/або верховенства права, та/або захисту прав людини, та/або запобігання і протидії корупції, набувають статусу членів Дорадчої групи з дня отримання Міністерством закордонних справ України відповідних рішень Європейської комісії "За демократію через право", міжнародних та іноземних організацій щодо визначення осіб членами Дорадчої групи.

11. Дорадча група є повноважною за умови наявності в її складі щонайменше чотирьох членів.

Повноваження члена Дорадчої групи припиняються за рішенням Дорадчої групи у разі:

1) подання особистої заяви про припинення повноважень члена Дорадчої групи;

2) висловлення члену Дорадчої групи недовіри;

- 3) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;
- 4) накладення на нього адміністративного стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією;
- 5) визнання його недієздатним чи обмежено дієздатним, безвісно відсутнім або оголошення його померлим;
- 6) виявлення Дорадчою групою невідповідності члена Дорадчої групи вимогам, визначеним цією статтею;
- 7) його смерті.

У разі систематичного невиконання членом Дорадчої групи своїх обов'язків або перешкоджання в роботі Дорадчої групи, що зафіксовано щонайменше у двох рішеннях Дорадчої групи, Дорадча група розглядає питання про висловлення недовіри члену Дорадчої групи та припинення його повноважень на вимогу щонайменше трьох інших членів Дорадчої групи.

12. Повноваження члена Дорадчої групи припиняються у день прийняття Дорадчою групи відповідного рішення.

13. Про припинення повноважень її члена Дорадча група інформує суб'єкта формування, який визначив відповідну особу членом Дорадчої групи, не пізніше наступного дня з дня припинення повноважень такого члена Дорадчої групи.

14. Суб'єкт формування, у разі отримання інформації від Дорадчої групи про припинення повноважень члена Дорадчої групи, якого він визначив, визначає до складу Дорадчої групи нову особу за правилами цієї статті.

15. Члени Дорадчої групи обирають зі свого складу голову та секретаря Дорадчої групи. Розподіл повноважень і обов'язків які стосуються організаційних питань в роботі Дорадчої групи між головою, секретарем та іншими членами Дорадчої групи, визначається Положенням.

16. Основною формою роботи Дорадчої групи є засідання, які скликаються головою Дорадчої групи, а за його відсутності – секретарем Дорадчої групи, а за їх відсутності – найстаршим за віком членом Дорадчої групи.

Засідання Дорадчої групи є повноважним, якщо на ньому присутні щонайменше чотири члена.

17. Дорадча група не пізніше ніж за п'ять днів до дня проведення засідання оприлюднює інформацію про дату, час, місце проведення та порядок денний засідання на офіційному веб-сайті Конституційного Суду, якщо інші строки не встановлено цим Законом.

18. Засідання Дорадчої групи проводяться відкрито.

Секретаріат Конституційного Суду забезпечує трансляцію засідань Дорадчої групи в режимі реального часу на офіційному веб-сайті Суду.

Дорадча група може прийняти рішення про проведення засідання в закритому режимі. Відповідне рішення приймається одногосно всіма присутніми на засіданні Дорадчої групи членами.

19. Дорадча група може проводити свої засідання у віддаленому режимі з використанням електронних засобів відеозв'язку.

У разі потреби окремі члени Дорадчої групи мають право брати участь у засіданнях і ухваленні рішень Дорадчої групи у віддаленому режимі з використанням електронних засобів відеозв'язку.

20. Дорадча група ухвалює рішення щонайменше чотирма голосами. Рішення Дорадчої групи оформлюються у формі протоколу та підлягають опублікуванню на офіційному веб-сайті Конституційного Суду протягом трьох днів з дня їх ухвалення, якщо інші строки не встановлено цим Законом.

21. До повноважень Дорадчої групи належить:

- 1) розроблення та ухвалення Положення про Дорадчу групу експертів;
- 2) розроблення та ухвалення методології оцінювання моральних якостей і рівня компетентності в сфері права кандидатів на посаду судді Конституційного Суду;
- 3) розгляд, перевірка та аналіз документів кандидата на посаду судді Конституційного Суду, надісланих до Дорадчої групи, включно з конфіденційною інформацією і персональними даними, отримання іншої інформації необхідної для здійснення повноважень Дорадчої групи від державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, громадян України, інших осіб;
- 4) звернення до кандидатів на посаду судді Конституційного Суду, а також будь-якої юридичної, фізичної особи, державного органу чи органу місцевого самоврядування, їх посадових осіб, будь-яких інших осіб, які є власниками або розпорядниками інформації, із запитом про надання пояснень, документів чи інформації з метою оцінювання моральних якостей і рівня компетентності в сфері права кандидатів на посаду судді Конституційного Суду;
- 5) проведення співбесід з кандидатами на посаду судді Конституційного Суду відповідно до Положення про Дорадчу групу експертів;
- 6) оцінювання моральних якостей і рівня компетентності в сфері права кандидатів на посаду судді Конституційного Суду;
- 7) складання списку кандидатів, рекомендованих на посаду судді Конституційного Суду, ухвалення рішення про рекомендацію для призначення на посаду судді Конституційного Суду щодо кожного кандидата, включеного до такого списку, та подання їх суб'єктам призначення;
- 8) здійснення інших повноважень, визначених законом.

Для здійснення своїх повноважень Дорадчій групі надається право безоплатного отримання інформації з відкритих державних реєстрів, суддівських досьє (досьє кандидатів на посаду судді).

22. Дорадча група має право безоплатно отримувати інформацію та копії документів і матеріалів (у тому числі з обмеженим доступом) щодо кандидата на посаду судді Конституційного Суду від будь-яких осіб, які є власниками або розпорядниками інформації (документів, матеріалів), що запитуються.

Власники або розпорядники інформації (документів, матеріалів), що запитуються (крім членів сім'ї або близьких осіб кандидата) зобов'язані

протягом десяти днів з дня отримання запиту надати інформацію (документи, матеріали) Дорадчій групі.

23. Член Дорадчої групи зобов'язаний:

1) не використовувати персональні дані та іншу інформацію, яка стала йому відома під час роботи в Дорадчій групі, для інших цілей, ніж виконання обов'язків, пов'язаних з роботою Дорадчої групи;

2) забезпечувати заходи щодо захисту персональних даних та конфіденційної інформації, які стали йому відомі у зв'язку з виконанням обов'язків, пов'язаних з роботою Дорадчої групи.

24. Якщо член Дорадчої групи має або мав особисті чи ділові стосунки з кандидатом та/або за наявності іншого конфлікту інтересів чи обставин, які можуть вплинути на його об'єктивність або неупередженість як члена Дорадчої групи, він зобов'язаний заявити самовідвід протягом двох днів з моменту, коли він дізнався чи повинен був дізнатись про такі обставини.

Самовідвід члена Дорадчої групи розглядається Дорадчою групою, яка своїм рішенням може відмовити члену Дорадчої групи в задоволенні самовідводу.

25. Організаційно-технічне забезпечення діяльності Дорадчої групи покладається на Секретаріат Конституційного Суду у межах видатків, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік на фінансування діяльності Конституційного Суду.

Стаття 10⁴. Початок конкурсного відбору

1. Оголошення про початок конкурсу для відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду оприлюднюється на офіційному веб-сайті відповідно Президента України, Верховної Ради України, Ради суддів України не пізніше ніж за дев'яносто днів до дня закінчення строку повноважень або досягнення граничного віку перебування на посаді судді Конституційного Суду, або не пізніше двадцяти днів з дня виникнення вакансії на посаду судді Конституційного Суду в разі, якщо повноваження судді Конституційного Суду припинено чи його звільнено з посади з підстав, передбачених статтею 149¹ Конституції України.

2. Особи, які виявили намір обійняти посаду судді Конституційного Суду і відповідають установленим Конституцією України вимогам до Судді, упродовж тридцяти днів з дня оприлюднення оголошення про початок конкурсу подають на розгляд конкурсної комісії, Комітету, Ради суддів України такі документи:

- 1) заяву про участь у конкурсному відборі у довільній формі;
- 2) автобіографію;
- 3) мотиваційний лист кандидата на посаду судді Конституційного Суду;
- 4) копію документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України;
- 5) копії документів, що підтверджують стаж професійної діяльності у сфері права;

6) копію декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за рік, що передує року подання документів, та посилання на відповідну сторінку Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

7) копію диплома про вищу юридичну освіту (з додатками) ступеня магістра, здобуту в Україні, та/або копії документів про вищу юридичну освіту відповідного ступеня, здобуту за кордоном, разом із копіями документів, що підтверджують їх визнання в Україні, а також копії документів про науковий ступінь, вчене звання (за наявності);

8) копію документа, який підтверджує володіння державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови;

9) письмову згоду на обробку персональних даних та оприлюднення копій документів, визначених цією статтею, крім копії документа, визначеного пунктом 4 цієї частини;

10) заяву про проведення перевірки, передбаченої Законом України "Про очищення влади", або висновок за результатами такої перевірки (за його наявності);

11) письмову згоду на проведення спеціальної перевірки відповідно до закону;

12) інші документи, передбачені Законом України "Про запобігання корупції" для проведення спеціальної перевірки.

3. Щодо осіб, які виявили намір обійняти посаду судді Конституційного Суду, конкурсна комісія, Комітет, Рада суддів України оприлюднюють на офіційному веб-сайті відповідно Президента України, Верховної Ради України, Ради суддів України документи, подані кандидатом на посаду судді Конституційного Суду відповідно до частини другої цієї статті, за винятком:

1) відомостей про місця проживання або перебування, дати народження фізичних осіб, їх адреси, номерів телефонів чи інших засобів зв'язку, адреси електронної пошти, реєстраційних номерів облікових карток платників податків, серій та номерів паспортів, військових квитків, місцезнаходження об'єктів власності (крім області, району, населеного пункту, де знаходиться об'єкт), реєстраційних номерів транспортних засобів;

2) медичних відомостей;

3) будь-яких відомостей та даних щодо неповнолітніх дітей, крім відомостей щодо майна, майнових прав, активів, інших об'єктів декларування, що перебувають у їх власності відповідно до декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, яка подається кандидатом на посаду судді Конституційного Суду;

4) інформації, що містить державну таємницю.

Стаття 10⁵. Допуск до конкурсного відбору

1. Упродовж двадцяти днів з дня закінчення строку, передбаченого частиною другою статті 10⁴ цього Закону, конкурсна комісія, Комітет, Рада

суддів України перевіряють комплектність поданих документів від осіб, які виявили намір обійняти посаду судді Конституційного Суду.

Технічні описки та неточності, допущені особою у поданих документах, не можуть бути підставою для відмови у допуску до конкурсного відбору.

2. На підставі поданих документів конкурсна комісія, Комітет, Рада суддів України встановлюють відповідність осіб, які виявили намір обійняти посаду судді Конституційного Суду, визначеним Конституцією України та цим Законом вимогам до Судді, за наслідками чого ухвалюють рішення про допуск або відмову у допуску до конкурсного відбору.

Якщо особа, яка виявила намір обійняти посаду судді Конституційного Суду, не подала всі необхідні документи, визначені пунктами 1-12 частини другої статті 10⁴ цього Закону, конкурсна комісія, Комітет, Рада суддів України приймають рішення про відмову у допуску до конкурсного відбору щодо такої особи.

3. Рішення конкурсної комісії, Комітету, Ради суддів України про допуск або відмову у допуску до конкурсного відбору щодо осіб, які виявили намір обійняти посаду судді Конституційного Суду, підлягають опублікуванню на офіційному веб-сайті відповідно Президента України, Верховної Ради України, Ради суддів України не пізніше наступного дня з дня ухвалення рішення.

4. Не пізніше наступного робочого дня після прийняття рішення про допуск кандидатів на посаду судді Конституційного Суду до конкурсного відбору конкурсна комісія, Комітет, Рада суддів України надсилає копії документів, поданих кандидатами на посаду судді Конституційного Суду, Дорадчій групі для оцінки моральних якостей і рівня компетентності в сфері права кандидатів на посаду судді Конституційного Суду та надання списку кандидатів, рекомендованих Дорадчою групою на посаду судді Конституційного Суду.

Стаття 10⁶. Призначення та проведення спеціальної перевірки

1. Щодо всіх кандидатів, допущених до конкурсного відбору, проводиться спеціальна перевірка у порядку, передбаченому Законом України "Про запобігання корупції".

2. Результати спеціальної перевірки враховуються під час проведення конкурсного відбору.

3. Конкурсна комісія, Комітет, Рада суддів України невідкладно надсилає довідку про результати спеціальної перевірки кандидата на посаду судді Конституційного Суду до Дорадчої групи.

4. У разі встановлення за результатами спеціальної перевірки відомостей про кандидата, які не відповідають визначеним законодавством вимогам для зайняття посади, такий кандидат припиняє участь у конкурсі за окремим рішенням конкурсної комісії, Комітету, Ради суддів України.

Стаття 10⁷. Завершення конкурсного відбору

1. За результатами розгляду та вивчення поданих кандидатами документів, результатів спеціальної перевірки і відповідної інформації з відкритих джерел, проведення співбесід із кандидатами на посаду судді Конституційного Суду Дорадча група, упродовж п'яти днів з дня проведення співбесід з усіма кандидатами, оцінює моральні якості і рівень компетентності в сфері права кожного кандидата на посаду судді Конституційного Суду та визначає тих кандидатів, які на думку Дорадчої групи найбільше відповідають цим критеріям. Щодо таких кандидатів Дорадча група ухвалює рішення про рекомендацію на посаду судді Конституційного Суду.

2. Дорадча група складає списки кандидатів, рекомендованих на посаду судді Конституційного Суду. Такі списки мають містити щонайменше три кандидатури на одну вакантну посаду. Прізвища кандидатів розміщуються у списках в алфавітному порядку.

У разі невключення особи до списку кандидатів, рекомендованих Дорадчою групою для призначення на посаду судді Конституційного Суду, така особа припиняє участь у конкурсі на посаду судді Конституційного Суду.

3. Дорадча група оприлюднює списки кандидатів, рекомендованих на посаду судді Конституційного Суду, на офіційному веб-сайті Конституційного Суду, не пізніше трьох днів з дня їх складання.

4. Якщо кількість рекомендованих Дорадчою групою кандидатів становить менше трьох осіб на одну вакантну посаду судді Конституційного Суду, Дорадча група звертається відповідно до конкурсної комісії, Комітету, Ради суддів України про оголошення та проведення додаткового конкурсного відбору кандидатів.

5. З кандидатами, які пройшли спеціальну перевірку та включені до списку кандидатів, рекомендованих Дорадчою групою для призначення на посаду судді Конституційного Суду, відповідно конкурсна комісія, Комітет, Рада суддів України проводить співбесіди.

За результатами вивчення документів та відомостей, наданих кандидатами, та співбесіди з ними конкурсна комісія, Комітет, Рада суддів України ухвалює рішення щодо кожного кандидата на посаду судді Конституційного Суду.

Стаття 10⁸. Порядок призначення судді Конституційного Суду Президентом України

1. За результатами конкурсного відбору Президент України видає указ про призначення на посаду судді Конституційного Суду.

Стаття 10⁹. Порядок призначення судді Конституційного Суду Верховною Радою України

1. Порядок призначення судді Конституційного Суду Верховною Радою України встановлюється Регламентом Верховної Ради України.

Стаття 10¹⁰. Порядок призначення судді Конституційного Суду з'їздом суддів України

1. З'їзд здійснює призначення на посаду судді Конституційного Суду таємним голосуванням шляхом подання бюлетенів у два етапи:

- 1) таємне рейтингове голосування;
- 2) таємне голосування про призначення на посаду судді Конституційного Суду.

2. До бюлетеня для таємного рейтингового голосування включаються кандидати, рекомендовані Дорадчою групою на посаду судді Конституційного Суду.

За результатами таємного рейтингового голосування формується рейтинг кандидатів на посаду судді Конституційного Суду.

Рейтинг кандидатів на посаду судді Конституційного Суду формується у вигляді списку. Навпроти прізвища кожного із кандидатів зазначається кількість отриманих ним голосів делегатів З'їзду. Прізвища кандидатів у списку розміщуються починаючи від найбільшої до найменшої кількості отриманих голосів.

Після підрахунку голосів та формування рейтингу кандидатів головуєчий на З'їзді доповідає про результати таємного рейтингового голосування.

3. До бюлетеня для таємного голосування про призначення на посаду судді Конституційного Суду включається той кандидат, який за підсумками таємного рейтингового голосування отримав найбільшу кількість голосів обраних делегатів З'їзду.

З'їзд призначає кандидата на посаду судді Конституційного Суду таємним голосуванням більшістю голосів від числа обраних делегатів З'їзду.

4. Якщо за результатами таємного голосування кандидат не отримав більшість голосів обраних делегатів З'їзду, його кандидатура вважається відхиленою, проводиться повторно таємне голосування.

До бюлетеня для повторного таємного голосування про призначення на посаду судді Конституційного Суду включається наступний за рейтингом кандидат.

Якщо за результатами повторних таємних голосувань жоден кандидат не отримав більшість голосів обраних делегатів З'їзду, невідкладно оголошується новий конкурс, який проводиться у порядку, визначеному цим Законом.

5. Рішення З'їзду про призначення на посаду судді Конституційного Суду підписують головуєчий на З'їзді та секретар.

6. Порядок скликання та порядок проведення з'їзду суддів України визначаються Законом України "Про судоустрій і статус суддів".

3) статті 11 – 15 виключити.

4. У Законі України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 21, ст.81 з наступними змінами):

1) частину першу статті 9 доповнити пунктом 9¹ такого змісту:

"9¹) судді Конституційного Суду України;"

2) частину другу статті 10 після цифри "9" доповнити цифрами ", 9¹".

II. Прикінцеві та перехідні положення.

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Для цілей утворення Дорадчої групи експертів застосовуються такі особливості:

- 1) Дорадча група експертів вважається утвореною за умови визначення шести її членів усіма суб'єктами формування;
- 2) повноваження щодо визначення особи до складу Дорадчої групи експертів замість з'їзду суддів України здійснює Рада суддів України.

3. Для цілей утворення Дорадчої групи експертів:

- 1) Президент України протягом тридцяти днів з дня набрання чинності цим Законом визначає особу до складу Дорадчої групи експертів, про що видає указ;
- 2) Апарат Верховної Ради України, за поданням комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, протягом п'яти днів з дня набрання чинності цим Законом оприлюднює на офіційному веб-сайті Верховної Ради України оголошення про початок прийняття пропозицій щодо кандидатури до складу Дорадчої групи експертів від депутатських фракцій (депутатських груп);
- 3) Рада суддів України протягом тридцяти днів з дня набрання чинності цим Законом визначає особу до складу Дорадчої групи експертів, про що приймає рішення;
- 4) Міністерство закордонних справ України протягом п'яти днів з дня набрання чинності цим Законом формує перелік міжнародних та іноземних організацій, які відповідно до міжнародних або міждержавних угод протягом останніх п'яти років надають Україні міжнародну технічну допомогу у сфері конституційної реформи та/або верховенства права, та/або захисту прав людини, та/або запобігання і протидії корупції, та звертається до суб'єктів формування Дорадчої групи експертів, визначених пунктами 4 - 5 частини шостої статті 10³ Закону України "Про Конституційний Суд України".

4. Дорадча група експертів протягом тридцяти днів з дня її утворення:

- 1) проводить перше засідання, на якому обирається голова та секретар Дорадчої групи експертів;
- 2) затверджує Положення про Дорадчу групу експертів.

5. З дня набрання чинності цим Законом усі процедури відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних

засадах, розпочаті суб'єктами призначення та не завершені станом на день набрання чинності цим Законом, вважаються припиненими без окремого рішення суб'єктів призначення.

Особи, які приймали участь у процедурах відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах, але не були призначені суб'єктами призначення на посаду судді Конституційного Суду України станом на день набрання чинності цим Законом, вважаються такими, що не призначені на посаду судді Конституційного Суду України. Такі особи мають право взяти участь у процедурах відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах, оголошених відповідно до умов цього Закону, на рівних та загальних умовах.

6. Органи, які призначають суддів Конституційного Суду України, невідкладно, але не пізніше тридцяти днів з дня набрання чинності цим Законом, оголошують про проведення конкурсу на вакантні станом на день набрання чинності цим Законом посади суддів Конституційного Суду України. Новий конкурс на посаду судді Конституційного Суду України проводиться у порядку, встановленому цим Законом.

**Голова Верховної Ради
України**

